

“Enflasyonla Mücadele, 2024’te de En Önemli Gündem Konusu Olacak”

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Başkanı Erdal BAHÇIVAN: “Türkiye, ‘ne pahasına olursa olsun büyüme’ mottosundan ‘enflasyonu dizginleme’ mottosuna geçecek.”

Istanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal BAHÇIVAN**, 2024’ün kurda son 5 yılın en rahat dönemi olacağını, Türkiye’nin yabancı oyuncuların tekrar kazanacağını ve OVP hedefi altı büyümenin sürpriz olmayacağını belirterek “Gelecekte çalmayacak makul bir büyümeye katlanınz,” dedi.

“Düşük Büyüme Sürpriz Olmaz”

2024’te enflasyonun Türkiye açısından en önemli sorun olmaya devam edeceğini belirten BAHÇIVAN, “Yeni yıl, enflasyonla kararlılıkla mücadele edilmesi gereken bir yıl olacak. Bu mücadeleyi, zaten Merkez Bankası ile Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın politikalarından da anlıyoruz,” dedi. Başkan BAHÇIVAN, “İç piyasaya bağlı sektörlerde hem talep hem finans kaynağı noktasında bir zorluk yaşanacağı kesin. İhracata dönük çalışmalarda fırsatların değerlendirilmesi gerekiyor. Kredi mekanizmaları da bunu destekler nitelikte çalışıyor. İhracat fırsatları geliştiren sektörler, gelecek yılı finansal erişimde daha rahat geçirecek,” şeklinde sözlerine devam etti.

Türkiye’nin, “ne pahasına olursa olsun büyüme” mottosundan, biraz daha “enflasyonu dizginlemeye dönük” bir mottoya doğru geçmek zorunda kalacağını kaydeden BAHÇIVAN, “Bunu zaten Ekim ayından itibaren görmeye de başladık. 2024’ü nasıl yaşayacağımız noktasındaki ilk işaretleri almaya başladık,” şeklinde konuştu. Büyümenin niteliğinin önemsenmesi gerektiğini belirten BAHÇIVAN, “Orta Vadeli Program’da (OVP) konan rakamın altında bir büyümenin sürpriz olmayacağını düşünüyorum. Yani eğer gelecekte çalmayacak makul bir büyümeyle karşılaşacaksak da, ona bir süre katlanmamız gerekiyor,” dedi.

“Uzun Vadeli Kredi Bulma Lüksümüz Yok”

Embank’ın sermaye yapısının güçlendirilmesi gerektiğini belirten BAHÇIVAN, teminata dayalı bankacılığın, geçmiş performans kriterleri

değerlendirilerek yumuşatılması gerektiğini ifade etti.

“Türkiye’nin ne yazık ki şu anki mevcut koşullarında, **sanayicinin** yatırım için uzun vadeli kredi bulabilme lüksü hemen hemen yok. Hele TL olarak hiç yok. Eximbank günlük hayatın, ihracatın önündeki engellerin kaldırılması noktasındaki en önemli kurumsa, **sanayimizi** destekleyerek nitelikli yatırımlar noktasında en kilit kurumlardan biri de Kalkınma Bankası’dır. Bu nedenle yıllardır Kalkınma Bankası’nın Türkiye’nin uzun vadeli **sanayi** finansmanı noktasındaki en önemli kurumu haline getirilmesini savunuyoruz. Kalkınma Bankası yeniden yapılandırılmış olsa da, amaçlanan noktaya gelmesi çok gecikmiştir,” diyen BAHÇIVAN, Yatırım Taahhütlü Avans Kredi enstrümanının henüz çok yeni olduğunu, uygulandıkça değerlendirme yapmanın daha faydalı olacağını belirtti.

“Özel Bankalar Yeniden Bankacılığı Hatırladı”

İç piyasa tarafında, ticari krediyi erişimden ziyade ticari kredi maliyetini kaldıracılabile sorunu olduğunu belirten BAHÇIVAN, “Finansmana erişim, geçtiğimiz dönemde fiyattan daha ziyade bir yokluk boyutundaydı. Özel bankalar tamamiyle piyasadan yok olmuşlardı; çekilmişlerdi. Şimdi özel bankaların son 2 aydır tekrar finans dünyasında, varlıklarını hatırladıklarını görüyoruz. Tekrar bankacılığı hatırladılar. Ticari kredilerde

en azından özel sektör bankalarında, son dönemlerin en pozitif noktasındayız. Kredilerin daha da açılacağını umuyorum. Fiyat tarafı ayrı ama miktar tarafının artacağına inanıyorum,” dedi.

“Yabancı Akışı İkinci Yarıda”

İhmal edilmemesi gereken bir konunun da Türkiye’nin son yıllarda çok uzak kaldığı yabancı sermaye konusu olduğunu belirten BAHÇIVAN, “Şirket satın almalarında unutulduk resmen,” yorumunu yaptı.

Şu anda sermaye piyasalarının halka arzlar üzerinden döndüğüne değinen BAHÇIVAN, “Türkiye birçok sektörde, yabancı sermaye açısından gözlenen ve özlenen bir ülke. Hem mevcut yatırımlara, hem de mevcut şirketlerimize talep olacağı gibi, sıfırdan ya da ortaklık yoluyla da yabancı oyuncuların Türkiye’ye tekrar kazanacak. Gelecek yılın ikinci yarısında, yabancı sermaye hareketlerini farklı farklı sektörlerde görebileceğimizi düşünüyoruz. Sadece Körfez’e takılıp kalmayalım; Uzak Doğu’dan, Asya’dan, Avrupa’dan, Amerika’dan yabancı sermaye akışında bir hareketlilik olacak,” şeklinde konuştu.

“2024, Kurda Son 5 Yılın En Rahat Dönemi Olacak”

Sanayiciler olarak TL’nin değerinin düşmesi ve yüksek volatilitte konusunda hassas olduklarını söyleyen BAHÇIVAN, aşırı değer kaybının uzun vadede büyük maliyetlere sebebiyet verdiğini da aktardı. “İstikrarlı bir kur, en kıymetli kurdur,” diyen Bahçivan, “2024, kurda son 5 yılın en rahat dönemi olacak.” diye konuştu.

“Yatırım İştahında İlk 6 Ay Sakin Geçecek”

2024’te yatırımlarda bir geri çekilme olacağını belirten BAHÇIVAN, “Yatırım açısından yılın ilk 6 ayının daha sakın geçeceğini söyleyebilirim ki, bu da gayet doğal. Bazı sektörlerimizin ciddi kapasite fazlası var. Bunların da bir rahatlaması lazım. Yılın ikinci yarısına kadar yatırım döneminin daha sakın olacağını düşünüyorum. Yılın ikinci yarısının ise daha farklı bir döneme evrileceğini öngörüyorum,” dedi.

◀ BAŞYAZI ▶

EYÜP SÖZDİNLER

Çerkezköy Organize Sanayi Bölgesi
Yönetim Kurulu Başkanı

Biz biraz daha az büyüdük

TÜLK, Şubat ayının son gününde büyüme verilerini açıkladı. Ekonomimiz 2023'te yüzde 4,5 oranında, yılın son çeyreğinde ise yüzde 4 oranında büyümüştü.

Bu rakamlar aşağı yukarı tahminlerimiz çerçevesindeydi. Yeni ve güzel olan yanı, GSYH büyüklüğünün tarihte ilk kez 1 trilyon doları aşması, kişi başına milli gelirin de 13 bin 110 dolara ulaşmasıydı.

Büyüme rakamlarına kendi açımızdan göz attığımızda ise güçlü bir tüketim etkisine rağmen sanayi üretimimizdeki sınırlı artışı gördük. Türkiye'nin yüzde 4,5 büyüme ile kapattığı 2023 yılında, sanayimiz sadece yüzde 1,6 oranında büyüdü. Üretim yöntemiyle hesapta sanayi sektörü yüzde 0,8 büyürken, büyümeye katkısı yüzde 0,16 oldu. Böylece sanayi sektörü Türkiye'nin büyümesine, inşaat ve hizmetler sektöründen daha zayıf bir katkı sağlamış oldu.

Tüm konuşmalarında dile getirdiğim, yazılarımda kağıda döktüğüm, Türkiye'nin dev sanayi sektörünün temsilcilerinin ülkemizin dört bir yanından durmaksızın vurguladığı, bizim için sıkıntı yaratan konuları teker teker hatırladım:

- Yüksek enerji maliyetleriyle uğraşıyoruz. Sanayicinin kullandığı elektriğin fiyatı, konutların kullandığı elektrik fiyatının 3 katına çıkmış. Şirketlerin enerji maliyetleri düşürülmeli.

- Arka arkaya asgari ücrete yapılan zamlar, en düşük işveren maliyetini 800 dolar seviyesine yaklaştırdı.

- Öte yandan orta kademe, kalifiye eleman sıkıntımız hiç bitmiyor.

- Serbest olduğu vurgulanan döviz kuru sürekli baskılandığı, düşük kaldığı için ihracatçılarımıza itici katkıda bulunmuyor.

- Özellikle son dönemde firmalar için önemli bir sorun olan ara malı ve girdi maliyetlerinin düşürülmesi konusunda kapsamlı politikalar üretilmedi.

- Kredi faizlerindeki yükseklik nedeniyle ucuz finansmana erişim sorunlarımız devam ediyor.

- Ticaret Bakanlığının ihracatçılar için uygulamaya koyduğu teşvik ve desteklerin güncellenmesi gerekiyor.

Bütün bunlara ek olarak global ihracat pazarlarındaki durgunluk ve zayıf talep bitmedi. İhracatçımızın yeni pazarlar arayışı durmaksızın sürüyor.

Istanbul Sanayi Odası Başkanı dostum **Erdal Bahçivan**'in benim sözlerime paralel, katkı sağlayan veciz sözlerini de yazıma kısaca aktarmak istiyorum:

"Önümüzde sabır ve fedakarlık gerektiren bir süreç var. Ancak bu sabır ve fedakarlığı herkes gösterirse ekonomiyi yeniden düzlüğe çıkarmayı başarabiliriz. Fedakarlık sadece reel ekonomiyi temsil edenlerden, biz sanayicilerden, ihracatçılardan beklenirse bu hem haksızlık olur hem de üretim hayatında çok daha fazla sıkıntılara neden olur. Kamunun üretim dünyasından yükselen seslere daha fazla kulak vermesi gerektiğini özellikle ifade etmek istiyorum."

Şunu bir kez daha vurgulamalıyım ki ekonominin temeli sanayidir. Bu temel de ülke çapında çok sağlam atılmıştır, daha da yaygın biçimde yükselmektedir. Kimi zor dönemler insan yaşamında olduğu gibi iş yaşamında da sık sık karşımıza çıkar. Sıkıntıları aşmak isteyen Ekonomi Yönetimi başarıya odaklı bir büyük programı disiplin içinde sürdürürken biz de alışık olduğumuz biçimde engelleri hızla aşip hedeflerimize ulaşacağız.

İş dünyasında omuz omuza ilerlediğimiz sevgili sanayici dostlarıma sevgi, saygı, mutluluk, bereket, sağlık dileklerimi sunuyorum.

Türk iş dünyası 'verimlilik' için bir araya geldi

Türk iş dünyasının temsilcileri Ev ve Mutfak Eşyaları **Sanayicileri** ve İhracatçıları Derneği'nin (EVSİD) düzenlediği sahur programında bir araya geldi. 250'den fazla kişinin katıldığı organizasyonda 'Üretim ve İhracatta Verimlilik' başlığıyla bir de panel düzenlendi.

Ev ve Mutfak Eşyaları **Sanayicileri** ve İhracatçıları Derneği'nin (EVSİD) geleneksel sahur programı, Türk iş dünyasını bir araya getirdi. EVSİD Yönetim Kurulu Başkanı Talha Özger, EVSİD Başkan Vekili Oğuzhan Durmuş ve EVSİD Kurucu Başkanı Burak Önder'in ev sahipliğinde bu yıl üçüncü kez yapılan programda 'Üretim ve İhracatta Verimlilik' başlığıyla bir de panel düzenlendi. Gazeteci Şeref Oğuz'un moderatörlüğündeki panelde, Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçıvan**, **İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagıç**, İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Tecdelioğlu, İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Adil Pelister, önceki dönem TİM Başkanı İsmail Gülle, Bozdağ Film Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Bozdağ, Ekonomi Gazetecileri Derneği (EGD) Başkanı Recep Erçin konuşmacı olarak yer aldı.

PROBLEMLERİ ÇÖZÜP VERİMLİLİĞE ODAKLANMALIYIZ

Türk **sanayicisinin** ve ihracatçısının son dönemlerde çok farklı problemlerle mücadele ettiğini kaydeden Talha Özger, "Bir gün ek vergileri konuşurken, bir gün finansal problemler gündemimiz oluyor. Bir gün enerji sorunları ana konumuz olurken, diğer gün nitelikli personel bulamadığımızdan yakınıyoruz. Tüm bu yaşananlar bir araya geldiğinde de ihracatta rekabetçi olamamaktan şikayet ediyoruz. Eğer problemlerimizi aşabilirsek ihracatta çok daha ön plana çıkabiliriz. Ancak problemlerimizi çözmek de yeterli olmayacaktır. İşte bu noktada devreye 'verimlilik' giriyor. Eğer her alanda daha verimli çalışma şartları oluşturabilirsek çok daha farklı kapıların açılacağını, farklı gelişmelerin yaşanacağını düşünüyoruz. Dünyada o kadar çok gidilecek, görülecek yer, çalışılması gereken nokta var. Eğer tüm üreticilerimiz, **sanayicilerimiz**, ihracatçılarımız bu mantıkta olursa, hep birlikte koşmaya devam edersek başaramayacağımız hiçbir şey yok. Aslında ev ve mutfak eşyaları sektörü olarak bunun örneğini gösteriyoruz. Gitmiş olduğumuz fuarlarda, heyetlerde, yapmış olduğumuz birebir görüşmelerde ciddi başarılar elde ediyoruz. Bunların de meyvelerini sektör olarak yiyoruz. Bu başarıları arttırarak devam ettireceğiz." dedi.

VERİMLİLİĞİ GÜNDEME ALMADAN KATMA DEĞER SAĞLAYAMAYIZ

Geçen yılki programda 'Yeni Dünya, Yeni Riskler, Yeni Fırsatlar' konusunun tartışıldığını hatırlatan Burak Önder, "Bu yılki gündemimiz de 'verimlilik' oldu. Çünkü verimliliği gündemimize almadan ekonomimizde ve işletmelerimizde sürdürülebilirlik ve katma değeri sağlayamayız." dedi. Türkiye'de gündemin çok hızlı değiştiğini dile getiren Burak Önder, "**Sanayicimiz** ve ihracatımız sadece kur, faiz, enflasyon sarmalını konuşmamalı, yapısal sorunların çözümünü için de çalışmalı. İşte bu yüzden verimlilik konusunu önemsiyoruz. Türkiye **sanayisi** ve ihracatı son 20 yılda çok önemli gelişmeler sağladı. Bugün bölgemize baktığımız zaman en azından Almanya'nın doğusundan Uzak Doğu'ya kadar ki bölgede en iyi üreten, ihraç eden ve bu kültürün oturduğu ülkelerin başındayız. Kendimize de çok haksızlık etmeden çalışmamız gerekiyor. Ancak teknoloji, otomasyon, dijitalleşme, verimlilik, katma değer, değerli üretim gibi konularda önümüzde almamız gereken uzun bir mesafe var. Günceli çok fazla gündemimiz yapmadan, büyümeden gelişmeye giden yolu düşünebilirsek, vurgulayabilirsek, çalışırsak, mücadele edersek **sanayimizin** ve ihracatımızın önu açık." ifadelerini kullandı. (Haber Merkezi)